Ústav fyzikální elektroniky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity

FYZIKÁLNÍ PRAKTIKUM

Fyzikální praktikum 1

Zpracoval: Milan Suk **Naměřeno:** 24. dubna 2018

Obor: F Skupina: PO 8:00 Testováno:

Úloha č. 10: Tepelná vodivost pevných látek

1. Úvod

Cílem toho měření bylo určit součinitel tepelné vodivosti vybraného materiálu absolutní metodou. Na jedném konci byla tyč ohřívána elektrickým proudem I se známým napětím U, na druhém byla ochlazována vodou. Při rovnovážném stavu pak platí rovnice

$$U \cdot I = \lambda \frac{S}{I} \left(t_1 - t_2 \right) \tag{1}$$

kde λ je hledaný součinitel tepelné vodivosti a l délka úseku, na jakém jsem měřil rozdíl teplot $t_1 - t_2$.

2. Postup měření

Teploty t_1 až t_4 jsem měřil v bodech x_1 až x_4 . Pro analýzu výsledků jsem použil následujícíc script.

```
1 from math import pow, sqrt, pi
2 import numpy
  pow2 = lambda x: pow(x, 2)
6 \text{ U}, \text{ uU} = 36.2, 0.03
7 I, uI = 0.35, 0.005
9 \ t1, \ t2, \ t3, \ t4 = 82.5, \ 47.6, \ 32.1, \ 23.1
x1, x2, x3, x4 = 0.075, 0.203, 0.300, 0.414
ut = 0.05
ul = 0.0005
15 l = 0.500
d, ud = 0.094, 0.00005
  S, uS = pi * pow2(d / 2), pi * d * ud / 2
19
  def calculate_lambda(dl, dT):
20
      lam = U * I * dl / (S * (dT + 273.15))
21
       ulam = lam * sqrt(pow2(uU / U) + pow2(uI / I) + pow2(uS / S) + pow2(ul / dl)
22
                          + pow2(ut / dT))
23
24
      return (lam, ulam)
25
26
28 results = list()
```

```
results.append(calculate_lambda(x2 - x1, t1 - t2)[0])
results.append(calculate_lambda(x3 - x1, t1 - t3)[0])
  results.append(calculate_lambda(x4 - x1, t1 - t4)[0])
  results.append(calculate_lambda(x3 - x2, t2 - t3)[0])
  results.append(calculate_lambda(x4 - x2, t2 - t4)[0])
  results.append(calculate_lambda(x4 - x3, t3 - t4)[0])
  errs = list()
37
38
  errs.append(calculate_lambda(x2 - x1, t1 - t2)[1])
  \verb|errs.append(calculate_lambda(x3-x1, t1-t3)[1])|\\
40
  \verb|errs.append(calculate_lambda(x4-x1,\ t1-t4)[1])|
41
  errs.append(calculate_lambda(x3 - x2, t2 - t3)[1])
42
  \verb|errs.append(calculate_lambda(x4-x2, t2-t4)[1])|
43
  errs.append(calculate_lambda(x4 - x3, t3 - t4)[1])
  result = numpy.average(results)
47 err = numpy.average(errs)
48 print(f"{} + {err}")
```

$$\lambda = (108 \pm 2) \ Wm^{-1}K^{-1}$$

3. Výsledky

Podle stavebník tabulek se hodnota (108 ± 2) $Wm^{-1}K^{-1}$ pohybuje skutečně někde v rozmezích běžných kovů, takže lze očekávat, že měření není zatíženo nějakou hrubou chybou. Překvapující jsou velké odchylky keofecientu pro jednotlivé měřené úseky.